

Plaagdieren in de pers

HAAGSE COURANT

(14 januari 1997)

Campagne tegen overlast

MARIAHOEVE VERKLAART RAT DE OORLOG

DEN HAAG – De Haagse wijk Mariahoeve verklaart de rat de oorlog.

Onder het motto dat het maar eens afgelopen moet zijn met het schrikbewind van dit knaagdier, wordt een grootscheepse campagne voorbereid.

De tijd dat de rat de wijk in het stadsdeel Haagse Hout terroriseert moet daardoor zo snel mogelijk tot het verleden behoren.

De rat heeft Mariahoeve tot nu toe in zijn greep. In het afgelopen jaar kreeg de Haagse Ongedierbestrijding in totaal 1200 meldingen over rat-ten; in 442 gevallen betrof de klacht Haagse Hout. "Een ongekend groot aantal", aldus H. Stek, hoofd Stadsbeheer van dit deel van Den Haag. "De overlast is hier groter dan waar in de stad ook. Daar willen we nu wat aan doen".

Een eerste aanzet daartoe is een bijeenkomst van woningcorporaties, gemeentelijke diensten en het wijkberaad. Tijdens dit overleg op 21 januari, worden afspraken gemaakt voor de naderende campagne, die vooralsnog de werktitel

'Kunt u me de weg naar Hamelen vertellen?' draagt. "Dat iedereen nu wil meepraten is positief, aldus Stek. "Al moeten we de verwachtingen vooraf niet te hoog stellen".

De voorzichtigheid wordt verklaard door de staat waarin het rioolstelsel van Mariahoeve zich bevindt. Onderzoek heeft geleerd dat de veertig jaar oude buizen door inklinking van de grond zijn gescheurd. De ratten kunnen zich zodoende gemakkelijk een weg naar boven banen. "En riolerings vervangen is kostbaar", aldus Stek, die weet dat een betere riolering het probleem mede kan oplossen. Dat bleek bijvoorbeeld in het stadsdeel Escamp, dat sinds de aanpassing in de jaren tachtig veel minder rattenoverlast heeft. Mariahoeve kent daarnaast een aantal factoren die het gebied voor ratten tot een ideale omgeving maakt. Zo is de wijk uit de jaren vijftig en zestig voorzien van veel water (hoge grondwaterstand) en veel groen. De onderhoudstoestand is zodanig dat ratten gemakkelijk een schuilplaats vinden. Voor het benodigde voedsel zorgen veel wijkbewoners, die regelmatig vogels, eenden en katten voeren.

"Het gevolg is dat ook de ratten aan eten komen", aldus Stek. "dus gaan we ook wat aan voorlichting doen".

De rat in Mariahoeve is gewaarschuwd. De samenwerking tussen corporaties, gemeente en bewoners is hechter dan ooit. Het moet leiden tot betere riolen, gesnoeid groen, een ordentelijke waterhuishouding en minder huisvuil op straat.

En snel beginnen, opdat de kans dat burgemeester Wim Deetman – die op 10 maart Haagse Hout bezoekt – door een rat wordt gegrepen, tot het minimum wordt beperkt.

DE STAD WAGENINGEN

(28 januari 1997)

Gladde, harige en slijmerige kruipers met fobie-potentie

door **Eveline Engelman**

WAGENINGEN – Spinnen, kakkerlakken, slakken, teken en maden. Wie al bij het lezen van dit rijtje de krant met afschuw van zich afwerpt, kampt met een ernstige insecten-fobie. Fobische angsten voor spinnen en insecten, daarover sprak vorige week de Utrechtse psycholoog dr. J.P.C.M. Hoevenaars. De lezing maakte deel uit van de lezingenserie 'Insecten en maatschappij'. Plaats en tijd: De Aula, 5 Mei Plein; elke woensdagavond om 20.00 uur, tot 26 maart.

Bijna iedereen heeft wel in meer of minder mate ergens angst voor, bijvoorbeeld grote hoogtes, kleine ruimtes, de tandarts, bloed of 'vieze' dieren. Soms kunnen bepaalde dieren, mensen of situaties echter zulke grote angstreacties oproepen, dat ze het dagelijks leven belemmeren. We spreken dan van een fobie.

Er wordt vaak lacherig gedaan over mensen die bang zijn voor spinnen en insecten. Vaak worden

ze zelfs geplaagd met hun fobie, en krijgen ze als 'grap' een spin als sinterklaas-surprise. Overigens is een lacherige reactie niet altijd een teken van dapperheid. "Lachen is een mechanisme om angst te controleren", lichte Hoevenaars toe, die verbonden is aan de Universiteit Utrecht en mensen met fobieën behandelt. Een fobie is echter beslist geen grap en kan soms leiden tot levensgevaarlijke situaties. In zijn lezing haalde Hoevenaars voorbeelden aan uit eigen praktijk. De psycholoog vertelde over twee mensen die uit een rijdende auto waren gesprongen, omdat zij een spin hadden gezien.

Cultureel bepaald

Bijna alle kinderen hebben tussen hun vierde en zesde levensjaar angsten voor dieren. Meestal verdwijnt die angst vanzelf weer; helaas bij 1% niet. Hoe een dierfobie precies ontstaat, weten de geleerden (nog) niet. Er bestaan hierover verschillende theorieën. Eén theorie zegt dat een dierfobie een 'vermomming' is van een ander (meestal sexueel) probleem. Deze theorie (hoe kan het ook anders) is afkomstig van Freud. Door de angst te richten op een 'eng' beest, zou men de aandacht afleiden van het eigenlijke probleem. Een andere theorie zoekt de verklaring in de koppeling van een onaangename situatie toe aan de toevallige nabijheid van bijvoorbeeld een spin.

Wie denkt dat er internationaal overeenstemming is over wat vieze en enge dieren zijn, heeft het mis. Angst voor bepaalde dieren is cultureel

bepaald. In Westerse landen hebben vooral die dieren 'fobische potentie', welke gevoelens van 'walging' oproepen: zoals gladde, harige of slijmerige kruipers (spinnen, maden, slakken) en fladderaars (vleermuizen, duiven). Terwijl men in Thailand juist maden als lekkernij verorbert en mensen in Kameroen spinnen als goden aanbieden.

Genezing

Bij mensen met een spinnenfobie, kan een foto of tekening van een spin dezelfde angstreacties oproepen als het levende en bewegende exemplaar. Voor ernstige spinfobici is zelfs het geschreven woord 'spin' voldoende.

Met het plaatsen van dit artikel, nemen wij dus het risico dat een lezer met een spin- of andere insectenfobie, deze krant voortaan links laat liggen. Maar hiermee komen we ook toe aan het positieve nieuws: mensen met een dierfobie kunnen in zeer korte tijd – zelfs binnen een paar uur (!) – van hun vrees afkomen door confrontatie met het voorwerp van hun vrees. Een aantal keren dit artikel overlezen is voor een insectenfobicus dus al een begin op de goede weg!